

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2017r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący – SSO Barbara Kempńska-Krawczyk

Protokolant – **E. S.**

w obecności Prokuratora Grzegorza Lebek

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 2 października 2017r.

sprawy:

M. B. (B.)

s. J. i H. zd. C.

ur. (...) w S.

oskarżonego o to, że:

w okresie pomiędzy 29 lipca a 27 sierpnia 2015r. w Z. województwa (...) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, podjął działania zmierzające do udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia środków pieniężnych w łącznej kwocie 341.550,00 złotych, w ten sposób, że po uprzednim założeniu rachunku w (...) Bank-u S.A. i przekazaniu dokumentów umożliwiających dokonywanie operacji bankowych drogą elektroniczną innej nieustalonej osobie, w celu posłużenia się tym rachunkiem do dokonania przelewów pieniężnych, umożliwił nieustalonej osobie wypłatę łączne 283.500,00 złotych, **tj. o czyn z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk**

orzeka:

1. uznaje oskarżonego **M. B.** za winnego zarzucanego mu czynu, czym wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk i za to na zasadzie art. 299 § 5 kk i art. 33 § 2 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 500 (pięciuset) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 200 (dwieście) zł;
2. na zasadzie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 kk, art. 72 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesza oskarżonemu **M. B.** wykonanie kary pozbawienia wolności na okres próby 3 (trzech) lat, zobowiązując oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby;
3. na zasadzie art. 299 § 7 kk orzeka wobec oskarżonego M. B. przepadek równowartości korzyści osiągniętych z przestępstwa w kwocie 341.550,00 (trzysta czterdzieści jeden tysięcy pięćset pięćdziesiąt 00/100) zł;
4. na zasadzie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego M. B. od ponoszenia kosztów i opłaty sądowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B., pod namową i w towarzystwie swojego znajomego pseudonimie „A.”, w dniu 8 lipca 2015 roku udał się do Oddziału (...) Banku S.A. w R., gdzie otworzył rachunek bankowy. Następnie, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, przekazał towarzyszącemu mu mężczyźnie dokumenty oraz kartę bankomatową, które otrzymał do rachunku. W okresie od 29 lipca do 27 sierpnia 2015 r. na rachunek ten wpływały środki pochodzące z działalności przestępczej prowadzonej przez nieustalone osoby w łącznej kwocie 341.550,00 złotych. W tym samym okresie osoby które miały dostęp do tego rachunku wypłaciły z niego łącznie kwotę 283.500,00 złotych. Pieniądze znajdujące się na rachunku pochodziły z przelewów z tytułu płatności związanych z realizacją przesyłek pobraniowych na terenie całego kraju, które nieustalona osoba nadawała za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. W przesyłkach tych, jak okazało się po weryfikacji dokonanej przez Służbę Celną, znajdowały się substancje niedozwolone.

M. B. nie był wcześniej karany.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie następujących dowodów: wyjaśnienia M. B. (k. 24-25,39-40, 62-63), zeznania N. S. (k.16-17), zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z załącznikami (k. 3-11), dokumenty objęte tajemnicą bankową (k. 37-38), informacje z UM Z. (k. 35-36), informacje o karalności (k. 26, 93-94), opinia sądowo-psychiatryczna (k. 66-67), opinia uzupełniająca sądowo-psychiatryczna (k. 90)

Przechodząc do oceny materiału dowodowego nadmienić należy, iż wyrok został wydany na skutek wniosku wniesionego w trybie przewidzianym art. 335 § 1 k.p.k. Sąd nie miał wątpliwości, iż przesłanki wymagane tym przepisem zostały w przypadku M. B. spełnione.

Sprawstwo oskarżonego **M. B.** nie budziło zastrzeżeń Sądu. Oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że nigdy nie prowadził żadnej działalności gospodarczej, a komputera nawet nie posiadał. Przyznał też, że na jego dane jest zarejestrowany samochód marki a. (...), ale nie wie kto go użytkuje, pamiętał jednak że podpisywał jakieś dokumenty związane z tym samochodem mężczyzny o ps. A.. Wyjaśnił, że to z nim poszedł do Banku i gdzie otworzył rachunek i jemu przekazał kartę bankomatową, a oskarżony nawet nie wiedział, że są na tym rachunku jakieś środki, on ich nie wpłacał (k. 25, 40). Jego wyjaśnienia są zbieżne z pozostałym materiałem dowodowym w postaci zeznań pracownicy (...) Banku w Z. - **N. S.**, która zakładała konto osobiste M. B.. Zeznała ona, że był wtedy w towarzystwie innego mężczyzny, którego tożsamości nie zna, bo nie brał aktywnego udziału w zakładaniu rachunku (k. 16-17). Ponadto jego wyjaśnienia potwierdzają również informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Z., zgodnie z którymi M. B. nie posiadał wpisów do ewidencji działalności gospodarczej (k. 35) jak również dokumenty objęte tajemnicą bankową, które potwierdzają, że (...) Bank S.A prowadził dla niego rachunek bankowy (k. 37,43, 95).

W sprawie zostały również zgromadzone dowody dokumentarne w postaci m.in. informacji objętych tajemnicą bankowa oraz informacje z Urzędu Miasta w Z.. Dowody te nie budziły wątpliwości i zostały w pełni uznane za wiarygodne.

Z uwagi na fakt wcześniejszego leczenia psychiatrycznego oskarżonego koniecznym było zasięgnięcie opinii sądowo – psychiatrycznej (k. 66-67). Biegli psychiatry nie rozpoznali u oskarżonego choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani innych zakłóceń czynności psychicznych skutkujących zniesieniem lub ograniczeniem poczytalności uznając, że miał on w pełni zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i w pełni zachowaną zdolność pokierowania swoim postępowaniem. Ponadto uznali, że jest w pełni poczytalny oraz może prowadzić obronę w sposób samodzielny i rozsądny. Ponadto biegli stwierdzili u niego zaburzenia osobowości i uzależnienie od alkoholu. W opinii sądowo-psychiatrycznej uzupełniającej (k. 90), wydanej po uzyskaniu przez oskarżonego orzeczenia o niepełnosprawności, biegli podtrzymali swoje wcześniejsze wnioski stwierdzając, że stwierdzone u niego zaburzenia psychiczne w postaci zaburzeń osobowości i uzależnienia od alkoholu, ich charakter i przebieg nie dają żadnych podstaw do kwestionowania jego poczytalności i nie stanowią przeciwwskazań do jego samodzielnego udziału w czynnościach procesowych. Mając na względzie rzeczowe i logiczne wnioski opinii sądowo – psychiatrycznej i opinii uzupełniającej Sąd przyjął je w całości.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawiał wątpliwości, że oskarżony popełnił zarzucany mu czyn, tj. przestępstwo z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Przechodząc do czynu zabronionego kwalifikowanego z art. 299 § 1 k.k. wskazać należy, iż przepisy art. 299 § 1 - 8 k.k. regulują problematykę odpowiedzialności za różne formy udziału w przestępstwie określanym nazwą "pranie pieniędzy". Jego istota polega na podejmowaniu działań zmierzających do wprowadzenia do legalnego obrotu gospodarczego lub finansowego pieniędzy lub innych środków płatniczych, papierów wartościowych czy szerzej mienia pochodzącego z działalności przestępczej lub innych nielegalnych źródeł (obszernie na ten temat M. Prengel, Środki zwalczania przestępczości prania pieniędzy w ujęciu prawnoporównawczym, Toruń 2003). Szczególnym przedmiotem ochrony przestępstwa „prania brudnych pieniędzy” jest prawidłowość obrotu gospodarczego, natomiast przedmiotem wykonawczym każda postać mienia o wartości majątkowej, w tym prawa majątkowe do dóbr niematerialnych. Ustawa wymienia niektóre z nich, wskazując, że mogą to być środki płatnicze, papiery wartościowe oraz wartości dewizowe, czyli pieniądze polskie lub obce oraz inne krajowe lub zagraniczne środki płatnicze, akcje, warrandy inwestycyjne, kwity depozytowe, obligacje, listy zastawne, certyfikaty inwestycyjne oraz inne papiery wartościowe emitowane na podstawie przepisów prawa. W aktualnym stanie prawnym, z uwzględnieniem zmian z dnia 3 lutego 2016 r. czynności wykonawcze przy przestępstwie prania brudnych pieniędzy obejmują: przyjmowanie, posiadanie, używanie przekazywanie lub wywożenie za granicę, ukrywanie, dokonywanie transferu lub konwersji, pomoc w przeniesieniu własności lub posiadania lub podejmowanie innych czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia. Nadmienić trzeba, iż wspomniana zmiana ustawy, polegająca na rozszerzeniu katalogu tych czynności nie zwiększyła zakresu penalizacji, gdyż w zakresie czynności wykonawczych już wcześniej występowało pojęcie zbiorcze w postaci "innych czynności". Odnośnie zaś strony podmiotowej wskazać należy, iż jest to przestępstwo powszechne, które może zostać popełnione zarówno w zamiarze bezpośrednim jak i ewentualnym (Kodeks Karny. Komentarz, pod red. V. Konarskiej-Wrzošek, Wydanie I, Komentarz do art.299 Kodeksu karnego, LEX).

Zdaniem Sądu, w ustalonym stanie faktycznym nie ma wątpliwości, że oskarżony M. B. popełnił zarzucany mu czyn. Jego działania przestępcze związane były z działaniami innych, nieustalonych osób i polegały na założeniu rachunku bankowego oraz umożliwieniu osobie trzeciej dostępu do niego. Oskarżony M. B., co prawda wykonywał instrukcje innej osoby o pseudonimie „A.”, ale materiał dowodowy, w postaci jego wyjaśnień oraz zeznań świadka N. S. jednoznacznie wskazuje, że oskarżony sposób świadomy i aktywny uczestniczył w procedurze zakładania rachunku bankowego w (...) Banku S.A., a następnie przekazał dokumenty i kartę bankomatową związane z rachunkiem innej osobie, umożliwiając jej w ten sposób korzystanie z konta w celu dokonywania przestępstwa „prania pieniędzy”. Z tych względów Sąd uznał oskarżonego za współsprawcę czynu zabronionego. Sąd podziela w tej materii pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19.11.2014 r. sygn. akt II AKa 298/14, iż: „wykonywanie przez sprawców przestępstwa [...] w trakcie złożonego, wieloetapowego mechanizmu przestępnego, chociaż jeszcze przed jego zakończeniem, czynności będących w istocie ukrywaniem środków finansowych stanowiących zysk z tegoż czynu zabronionego, wyczerpuje przedmiotowe znamiona występku z art. 299 § 1 k.k., a jeśli popełniane jest wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami - z art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 299 § 1 k.k.”

Sąd nie miał również wątpliwości, że środki znajdujące się na rachunku bankowym założonym przez M. B. w (...) Banku S.A. pochodziły z czynu zabronionego. Jak wynika z akt sprawy, w szczególności zaś zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, pieniądze wpłacane na przedmiotowy rachunek bankowy były to należności za przesyłki pocztowe zawierające substancje niedozwolone tzw. „dopalacze”.

Uznając oskarżonego M. B. za winnego zarzucanego mu czynu, Sąd skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności, uznając, iż będzie to wystarczające dla osiągnięcia celów kary i zapobiegnie powrotowi do przestępstwa. Zawieszając wykonanie kary na okres próby 3 lat Sąd uznał, że, okres ten wystarczy do zweryfikowania postawy oskarżonego zwłaszcza, że Sąd jednocześnie zobowiązał go do informowania kuratora o przebiegu okresu próby. Ponadto z uwagi na to, że oskarżony uzyskał z czynu zabronionego korzyść majątkową, Sąd wymierzył, obok kary pozbawienia wolności, również karę grzywny wymiarze 500 stawek dziennych po 200 złotych. Orzeczona kara

zdaniem Sądu wystarczająco uwzględnią okoliczności obciążające oskarżonego, jak i okoliczności łagodzące w postaci jego wcześniejszej niekaralności. Kara nie stanowi wyrazu nieuzasadnionej pobłażliwości, nie jest też nadmiernie surowa. Odpowiada ona wymaganiom społecznego poczucia sprawiedliwości, jak również jest zgodna z wnioskiem oskarżonego, stanowiąc równocześnie adekwatną odpłatę za popełnione przestępstwo.

W tym miejscu wskazać należy, iż w przypadku skazania za przestępstwo „prania brudnych pieniędzy” Sąd, na mocy art. 299 § 7 k.k. jest zobligowany do orzeczenia przepadku przedmiotów pochodzących bezpośrednio albo pośrednio z przestępstwa, a także korzyści z tego przestępstwa lub ich równowartość, chociażby nie stanowiły własności sprawcy. Natomiast z akt sprawy wynika, że sprawcy uzyskali z przestępczego procederu środki w łącznej kwocie 341.550,00 zł, która to kwota była bezsporna. Z tego względu, jak również ze względu na treść wniosku, Sąd w punkcie 3 wyroku orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości korzyści osiągniętych z przestępstwa.

Orzekając o kosztach, Sąd miał na uwadze sytuację materialną oskarżonego oraz wysokość orzeczonej kary grzywny i przepadku równowartości korzyści osiągniętych z przestępstwa, uznając, że zasadnym będzie zwolnienie go od konieczności ponoszenia kosztów i opłaty.